

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

MEGJELEN
minden szombaton

E lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzügyi közlemények pedig a kiadói hivatalhoz küldendők.

SZENTESI LAP.

Vegyes tartalmu hetiközlöny.

HIRDETÉSI ÁRAK
3 hasáboz pottisorért
egyszeri hirdetésnél 18 kr., 2 hasábozért 12 kr., 1 hasábozért 6 kr. számtalattik.

NYILTÉR
minden egyes sora 15 kr.

BÉLYEGDÍJ
egy beiktatásnál 30 kr.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás

SZENTESI LAP

XIII-ik évfolyamára.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 " "
Negyedévre . . . 1 " "

Ismét egy új év küszöbén állunk, a mikor az általános bevett szokáshoz képest minden lap előfizetést kér és megújítva elmondja azon programmszerű irány elveket, melyek a lapot a jövőben vezérelni fogják.

Mi is hódolunk ezen szokásnak. Lapunk pályafutásának 13-ik évében ismét megújítjuk kérelmünket tisztelt olvasóinkhoz, hogy lapunkat a ránk jövő évben is kellő anyagi és erkölcsi támogatásban részesítsék méltóztatásuk.

Lapunk háta megett 12 éves múlt van. Hosszu idő ez, egy vidéki lap életében, ez a mult kezeskedhetik leginkább az iránt, hogy e lapot a sajtó hivatás szerinti küzdelmében mindenütt, mindig, minden sorában megyénknek s városunknak igazi érdekei fogják vezérelni. Megyénk az ujjaszervezés; városunk nagy átalakulás küszöbén áll. Lapunk ott nyíltan és becsületesen oda fog küzdeni, hogy megyénk vezetésének ügyei a legkitűnőbb emberek kezére bizassék és városunk fejlődésében, ma, midőn annyi nagy és nehéz feladat vár az ügyek élén állókra, a „Szentési Lap” soha nem fog irányadó eszmékkel késmi, és küzdeni fogmind azért, a mi városunkat emeli, felvirágoztatja és boldoggá teszi. E feladatunkban városunk és megyénk közéletének legfüggetlenebb és legkitűnőbb erői sorakoznak lapunk mellett, kiknek lapunkkal együtt programjuk: megyénk és városunkra nézve küzdeni a jobbért.

Szentés, 1882 dec. 29.

Kiadó.

Szerkesztő.

Az év végén.

Egy év van ismét hátunk mögött. Magán emberek, egyletek, hatóságok lezárják számadásaikat, összegezik a bevételt és kiadást, s felállítják a mérleget, s ez a mérleg megmutatja, hogy mennyiben volt jó és mennyiben volt rossz az elmúlt esztendő. — És a sajtó, mely az idő folyását s ezzel az eseményeket jegyzi, s irányadó eszméivel az események alakulására befoly, szintén számol az év végével; összegezi a történeteket, hogy ebből bárki elfogulatlanul megállapíthassa, hogy akár a magán, akár a közélet terén meg van-e a kor követelményéhez mért haladás, hogy a lefolyt év hagy-e ránk nézve fenn a jövő alapját képező üdvös, emlékeztető nyomokat.

Valóban a lefolyt évre sok tekintetben örömmel, meglelégedéssel tekinthetünk vissza, mert ha vesszük, hogy ez az év az utóbbi évtized legjobb termésű éve volt, teljes meglelégedéssel kell constatalnunk, hogy a magán ember anyagi helyzete és ezzel a közjólét minden irányban javult, a pangásnak indult ipar és kereskedelem városunkban jelentékeny lendületet vett. Elemi károk, rendkívüli csapások megkíméltek bennünket Társas életünkben lassu bár, de biztos haladás és javulás jelei kiáltanak az elmúlt évből felénk, mert a közéleti szerepléseknél a tiszta, becsületos küzdelem nevében megindított harc, csak egy legjobb uton haladó társas élet munkája lehet.

Egyleteink életében nagyobb, nevezetesebb nyomokra nem mutat ugyan a lefolyt év munkássága, de ha a daláregyesület alakulását s ennek eddigi sikeres működését s az iparos ifjusági egyesület munkálkodására s ezen egylet életében a lefolyt év alatt felmerült egyes nevezetesebb mozzanatokra gondolunk: lehetetlen örömmel nem látnunk ez irányban is a javulást, fokozatos fejlődést és haladást.

Népoktatásunk terén szintén haladást lehet constatalnunk, mert nemcsak hogy a növendékek létszáma folyton növekedik, de városunk hatósága, egy a nép nevelésre jótékonyágában messze kiható eszmét vett munkába; a szegény tanulók gyámolítását. E mozgalomnak csak üdvös gyümölcse lehet.

S a mi most már városunk közéletét, s a közélet küzdelme eredményeként feljegyzésre méltó nyomokat és eseményeket illeti; itt a lefolyt évet eseményeivel együtt városunk történetében bátran iktathatjuk azon évek sorába, melyek e város fejlődésére és haladására egy-egy jelentékeny forduló pontot képeznek.

Egy fejlődésnek indult városnak, mint a milyen Szentés, sok és ezer célja van. Ezen nagyfontosságú célok között a lefolyt év nagy munkája eredményül többet megvalósítva látunk. Mert még csak egy évvel ezelőtt is, az 1881-diki óriási vízvész megsemmisítéssel fenyegetett bennünket, s most már hála az égnek, hatalmas védtöltések veszik körül városunkat, s most már nincs miért remegnünk egy újabb vizár esetén, családi tűzhelyünk, vagyunkunk biztosítva van.

És egy évtized küzdelmének eredményeként már ott áll városunk piacán a díszes megyeház, ma holnap teljesen készen, hogy rövid időn kaput nyithassunk városunkba a megye kormányzat apparátusának, mely a mellett, hogy közkormányzati szempontból emelni fogja városunkat, de egyszersmind, a mi nálunk fő, civilizációs fejlődésünk és haladásunk hatalmas tényezője lesz.

Sokat küzdöttünk, sokat harcoltunk megyénk utjainak jókarba hozataláért, az első nagy vívmányt ezen a téren szintén a lefolyt év munkája eredményül jegyezhetjük fel; mert a mellett, hogy utjainkra ma már minden irányban nagyobb és nagyobb gond van, a Széchenyi ut ma holnap kongó téglázva lesz, bevezetésül és jelül annak, hogy közlekedési érdekeink nagy céljaihoz az első lépés, jó ut már készen van, csak gázolni kell a megkezdett nyomokat, hogy haladjunk és elérjük a mire törekszünk.

A lefolyt év tehát nem volt meddő, városunk létbiztonságára, anyagi, szellemi felvirágozására, messze kiható, áldásos, nagy és emlékeztető nyomokat hagy hátra ez az év.

Adja Isten, hogy midőn a jövő év eredményéről kell számolnunk, ha többet nem, csak annyit mutatassunk fel a köz- és magánélet küzdelmének eredményül, mint a lefolyt évben.

A zsidó-kérdés.

(Folytatás.)

6 El kell ismernünk, hogy a „zsidók” közt — ismételtén ez általánosabban használt szót használjuk az izraeliták jelzésére — a testvéries szeretet igen erős. Konkurensai — a mint ezt a viszonyok alakulata, s a kenyérért való harc magával hozza — lehetnek egymásnak, de egyik a másik romlására azért soha nem tör. Ellenségeskedés, harag gyűlölet között is előfordul, de ugyszólván mérgét veszi annak az összetartozás tudata, az egységesség, mely testvéries szeretetnek eredménye. Elvük „leben und leben lassen”. — Ennek tulajdoníthatjuk, hogy a zsidók közt lehetnek ugyan szegények, de nincsenek koldusok. Az ő ajtaikon

bizony nem zörget a szombat napon az az egy utczától másikig nyuló, szomorú mankós sereg korá reggeltől késő estig, nyakukban a koldus-élet nagy pöcsétes deszkadiplomájával, gyászos gunnyául a mi keresztényi testvériségünknek és a magyar kána-nak! A zsidók gyámolítják egymást. Nem engedik nyomorékjait és tehetetleneiket az állatóság, embergyűlölet és boldogtalanság szennyes poklába hullani, a hol a jelszó „lasciate ogni speranza!” csakugyan nem pusztá költői álmódás többé; másrészt pedig menten alkalmazák, hasznosítják, megélhetésre képessé teszik munkabíró hitfeleiket. Egyet sem hagynak kenyér nélkül, de úgy, hogy azt a kenyéret lehetőleg ő maga érdemje ki. A zsidógyerek vigan mehet tanodákba vagy föl Budapestre az egyetemre; mert tudhatja azt, hogy ha ő hitfeleire bekopog, nem hagyják esavargóva valni, hanem rögtön hasznosítják, alkalmazkák, instruktorozák, irnokkák stb. teszik, hogy pályáját gond nélkül elvégezhesse. — Valóban szívünk sajoghat, keresztényi lelkünk sirhat ha elgondoljuk, nekünk hány hitfeleünk sülyed el a posványba, mert nincs ereje magától keresztül gázolni az élet nehezén, hány hitfeleünk vesz el az összetartozóság, az egységesség tudatának és a keresztényi testvéries szeretet szent gyakorlásának hiánya miatt az emberiségre, a hazára, a kereszténységre nézve . . . ! Mennyi ész! mennyi szív! De ha csak egy volna is: egy ember az! Egy semmi dicső géppel ki nem pótolható nemzet gazdasági kincs! egy testünköl való test és vérünköl való vér!!

De hát a zsidót lehet e azért vádolnunk, szabad-e zsidóra azért agyarkodnunk, hogy az összetartozóság és egység tudata oly erős bennünk, hogy a testvéries szeretet oly szent és elrombolhatatlan kötelék közöttük, hogy egymást örömben és bánban, békében és harczban egyaránt tisztelik, segítik, gyámolítják?!

Bizony, tegyük a mi szívünkre a mi kezünkét és valjuk meg nyíltan férfiasan magyar emberhez illőn nincs mit tagadnunk rajta! — hogy nagy igen nagy előnyök és tiszteletre méltó erények ezek, melyeket felsoroltunk, s melyekkel a zsidók méltán dicsekedhetnek.

Nem az teszi ezen erényeknek itt felsorolása, mintha azok csupán zsidókban laknának s bennünk nem volnának meg. Megvannak igen sok magyar emberben és éppoly dicsőre méltók. Igen sok magyar ember van, százak és százazrek vannak, kik éppoly művelődésre hajlandók, éppoly vallásosak, éppoly takarékosak, éppoly számítóak, éppoly előrelátók és testvéries indulatuk, sőt igen sok még tán felülmulja a zsidót is ezekben. Hanem igenis azt teszi ezen erényeknek itt felsorolása, hogy, ezek a zsidókban általánosabban megvannak, hogy ez erények nekik ugyszólván faji vagy akár mondjunk: felekezeti tulajdonságaikat képezik, jellegüket határozzák. Nálunk nem.

Csak hogy ily erényekkel szemben orvosszerünk nem a gyűlölet — ki lenne oly botor, ily erények miatt gyűlölni valakit? legyenek azok bárkiben, — orvosszerünk nem a „ceterum censeo Karthaginem esse delendam.” Nem bizony. Hanem a keresztényi türelem és az eltanulás.

De kiindulási pontunk indokolása s tárgyalási irányhoz következetesen nézzük most már és soroljuk elő egész kedvvel országunk egyéb lakosságának, és pedig az előbbiekhöz képest különösen az országnépnek: a magyarnak kiváló előnyeit, melyek őt a többi hazai nemzetiségek fölé emelik általános tiszteletre s elismerésre méltó erényeit, melyeket történelmi léte egész multjában s társaságos léte egész jelenében is általános faji és nemzeti jellegül előtűntet.

1. Nagy előnye a magyarnak természetüel nyers jó megőrzött testi ereje, melylyel a munkát, ezen, a tökével is versenyző, sőt — midtán a töke is csak a munka eredményel tehát a tökével is hatalmasabb nemzet, gazdasági tényezőt kifogyhatatlanul ellátja, azt — ugyszólván — dominálja s melylyel a hazai véderő főanyagát képezi. Ez óriási két előny. Bármely ország töke-hatalmának le kell számolni s örök békére szóló, becsületos pactumot kötni a munkát uráló elemmel, mert a nélkül a töke ereje a fejlődő egységesebb nemzetgazdasági viszonyok nagy kárára és veszteségére egészen illusoriussá válhatik sőt a munka erőt maga ellen lázthatja. Pedig ezt, mikor a közjó legszentebb célja forog fenn, nem kívánhatja sem egyik, sem másik és nem is kívánja. Eppogy megbecsülendő a magyar, mint olyan elem, mely, a hazai véderő magvát, színét-javát s fő számerejét is szolgáltatja.

Mi fenntartjuk továbbá is ezen fölényünket, fejlesztjük természetüel nyert testi erőnkét, épségünket, ugy a családi nevelésben — mely nálunk ezt különben is természetstertüleg magával hozza — mint különösen iskoláinkban, nevelő intézeteinkben, gymnasticai uton rendszeresen. Nem fogjuk feledni, hogy ennek elhanyagolásával egy domináló erőt ereszténénk ki hatalmunkból s egy óriási nemzetgazdasági kincset hagyánk lassan-lassan veszendőbe menni, a mellett hogy honvédelmi kötelességünket is saját kárunkra idegen elemek kezére gondatlanul eljuttatjuk.

De midőn mi mindennek büszke tudatával bírnunk s a töke hatalmát elismerve a munka jogait megköveteljük, midőn nemcsak számszerint, de aránylag is mi teljesítjük legtöbben a haza védelmének szent kötelességét, jogosan megkívánhatjuk minden e honban lakozó nemzetiségtől, hogy igyekezék e tekin-

telekben is leróni tartozását hazánk iránt. Erősen óhajtandó tehát, minden többi nemzetiség, a zsidóság is igyekezzen ezekre magának képességet szerezni. Óhajtandó, hogy a zsidók is a családi nevelésben, mint iskolákban nagyobb súlyt fektessenek a testi nevelésre és erőképzésre. Midenről saját javukra is tenniük kell, s meggyőződéssem, hogy lassan-lassan tenni is fognak.

2. Nagy előnyeik képezik a magyarnak társaságos erényei; baráti, atyafiságos, és vendég szeretete, és vendégszeretete, melyeknek szépségei az élet szebbé tevéséhez hozzátartoznak s melyeket a mai realitásnak nevezett, de valójában *egyoldalúan fejlődő kufár világban* — hála istennek! — gyakorlunk még mi annyira, hogy bővebb fejtegetésük egészen felesleges is volna.

3. Az egész világ előtt kitünő erényeül elismert, nagy és szép vonás a magyarban a *nemességgel és lovagiasággal párosult emberbaráti szeretet*. Egyenes udvariasságunknak, szivességünknek, szeretetünknek és áldozat készségünknek kifogyhatatlan tárháza minden nemzet vagy felekezet számára nyitva áll. Midőn nyugati Európa művelt államaiban is a zsidó még messze van attól; addig a magyar az *általános ember*, az „allgemein menschlich“ magasztos színvonalára a felekezeti korlátain túlemelkedve rég feljutott már a nélkül, hogy azért vallásáról vagy hazafiságáról lemondott volna. De erre nem is kényszerült. Hogy ilyen lemondás nem „sine qua non“-ja az emberiség társadalmi követelményeinek, mi azt már rég képesek voltunk belátni. Mi magyarok akarunk és tudunk lenni jó katolikusok, jó protestánsok, de mindamelllett — fel bírván fogni, hogy egy egységes emberiség tagjai, egy állam egyenlő polgárai, azonos eszmék, célok, törekvések kötelei részét hordozni hivatott testvérek vagyunk, *akarunk és tudunk lenni társadalmilag is egyek*. Nem hogy elkülönöznénk magunkat felekezeti szerint jobban és jobban, hanem ez egységet növelni s az ország minden lakosát, az emberiségi, hazafiai s társas életi solidaritás sáncegyűrtjébe bevenni örömeinknek tartjuk. Igaz, hogy még a törekvéseink nem teljes eredményűek, de a nemes akarat megvan nálunk és már nevezetes tényekkel lép elő. Köztünk igen, napról-napra fogy a törekvés, fekezeti szeparációkat hozni létre, de mi oka volna annak, hogy a zsidók társadalmilag is elkülönözzék magukat mi tőlünk? Mi az oka, hogy nem hogy közeledésüket vennők észre, bár esigalassúságu legyen az, hanem ezt a válaszfalat az *alföldet kivéve* — legtöbb helyütt mesterségesen növelik napról-napra. Joguk van hozzá, — tagadhatatlan, de általános emberségi, egyetemes társadalmi színvonalra emelkedve helyes-e, tanácsos-e, hogy ők külön humanistikus intézeteket, külön izraelita árvaházat, izraelita süketnéma intézetet, izraelita szegényházat stb. alapítsanak? Sőt szélben-hosszában, a mi már csakugyan semmi indoklással felekezeti nem minősíthető, saját külön izraelita nőegyleteket csinálnak és saját külön izraelita tánevigalmukat rendeznek?! Hiszen, ha így haladunk, oly bitor szeparációkat hozunk létre, mely az ellentétes érdekek, nézetek, irigykedések és gyűlölségek egész keresztüztét idézi föl a társadalmi rend és béke rovására! Mit szólnának ahoz zsidó polgártársaink, ha a magyar elem is minden társaságos törekvéseit merev felekezeti irányban hozná érvényre; ha mi például építendék római katolikus vasutat, rendeznénk református gőzhajózást, görögkeleti tánevigalmat, nazaréus löversenyt és a többi?! Hiszen maguk zsidó-polgártársaink nevetnének ki érte s tiltakoznának ellene legjobban. Ily szűkkeblű szeparacionális törekvéseknek ez a föld, a szabadság földje s ez a nép, a monarchikus államforma mellett is megcsontosodott demokratikus felfogásával nem barátja. S jól teszi, nem barátja ennek az egész európai művelődés, a mai korszellemnek egy paránya sem. Ez tehát nem maradhat így örökké, mert e szeparacionális törekvések eddig is megtermettek keserű gyümölcseiket *mert ezek emelték fölök*, — hanem le kell mondaniok róla békés uton lassan-lassan, de teljesen, s társasági törekvéseinkben feltétlenül csatlakozni hozzánk. S megvagyok győződve, hogy ez meg is jön idővel magától.

(Folyt. köv.)

Világ folyása.

A muszka háboru kitörése — úgy látszik — nem fog legközelebbi időben bekövetkezni, s legalább is tavaszig elhúzódik. A hivatalos és félhivatalos sajtó megelégette a lapok harcriadóját, s elkezd békésebb hurokat pengetni. Azt nem tagadják el, hogy a muszka a határszéli várakat erősítette; de mentségül azt hozzák fel, hogy amaz építmények már roskadozó félben voltak, azért tatarozták ki, azt sem vitatják el, hogy élelmi raktárak állítottak fel, de ezt azzal indokolják, hogy az ezredkehez bevonuló újoncok élelmezését akarták biztosítani; a mi azonban a csapat összpontosításokat illeti, erre már nem találunk semmi furfangos indokot s egyszerűen azt felelik, hogy az nem történt ellenséges szándékból. Mind ezen békés biztosítások dacára a hadi készülétek mind Oroszországban, mind nálunk és Németországban egyre folynak; a muszka még mindig szaporítja haderejét határainkon, a német erőket emel és hadszertárakat állít; s hogy mi is erősen készülődünk, azt az angol lapok kürtölik; s hogy igazuk van, azt egy nem rég megjelent miniszteri rendelet igazolja. Eddig ugyanis a kisebb állomásokon a távirvánál nem volt éjjeli szolgálat; most elrendeltetett, hogy további intézkedésig közhatalóságok számára mindenütt életbeléptető az éjjeli szolgálat; hogyha a legfőbb hadur a mozgósítást netán az éj valamely órájában rendelné el, az minden késedelem nélkül tudomására juthasson az illetőknek.

Németország és monarchiánk között fentálló véd- és dac szövetségről most már kevesebbet beszélnek a lapok; sőt Tisza Kálmán miniszterelnök az országgyűlésen olyan nyilatkozatot tett, mely a szövetség létezéséről száryaló hírek megcáfolására lett volna hivatva. Ámde egy osztrák lap azt állítja, hogy a miniszterelnök csak kénytelen-ségből tette ama nyilatkozatot. Törvény szerint ugyanis a fejedelm semmiféle szerződést sem köthet anélkül, hogy abba a törvényhozás is bele ne szóljon, sőt elengedhetlen szükség, hogy az illető szerződés törvénybe iktattassék. A szóban forgó szerződést pedig Andrássy gróf annak idejében az országgyűlés tudta; híre és beleegyezése nélkül kötötte; ez okból a kormány kénytelen eltitkolni annak létezését. Egyébiránt már a szerződés természete is olyan, a mit parlamenti viták tárgyává tenni is egyáltalában nyilvánosságra hozni nem volt szabad; mert „dobbal verébet fogni nem lehet“.

A triesti bomba merénylet hőse, Oberdank a mult héten csakugyan kivégeztetett; dacára annak, hogy sokan kérelmezték megkegyelmezését. A kivégzésnél az elítelt nyugodtan és bátran viselte magát; a közönség részéről sem lehetett tapasztalni semmi igaztosságot. Annál nagyobb lett a láрма Olaszországban; a hol az irridentisták, mindenféle tintéteket rendeztek. Rómában az osztrák magyar nagykövetséget macskazenével akarták megtisztelni; a követségi palota előtt össze is gyűlt néhány száz ember, a katonaság azonban szuronyszegezve kergette őket szét s ezzel az egész mozgalom elcsendesült. Más olasz városokban s különösen az egyetemeken és egyéb főiskolák növendékei között az inge-

rltltség fölötté nagy; s Oberdanknak még emlékoszlopot is akarnak állítani. E czélből már megkezdették a pénzgyűjtést s hirtelenben tekintélyes összeget gyűjtöttek össze. Az osztrák-magyar nagykövett azonban tiltakozott ezen példátlan tünemény ellen; s az olasz kormány nem is késett az egész mozgalmat elfojtani Valóban, az még is szemtelen kihívás lenne, hogy egy — velünk barátságban lévő szomszéd állam területén emlékoszlopot emeljenek egy gonosztevőnek azért, hogy uralkodónak megakarta gyilkolni. Ilyen abszurd végletre csak a tulheves olasz vér képes.

Ezen mozzanatoktól eltekintve a világ folyása szerfölött csöndes Anglia még mindig alkudozik Franciaországgal Egyitom sorsa fölött; a francia kormány pedig Olaszországgal kacérkodik, sőt monarchiánkat is szeretné Németországtól elválasztani; a mi arra vall, hogy a diplomatale pillanatra sem szűnnek meg az európai háboru eszméjével foglalkozni, s ha ajkukról a béke igéi hangzanak is kezük folyvást a kardmarkolatán nyugszik.

Meghívás.

A szentesi ref. egyház új presbytereinek s egyház községi képviselőinek kijelölése s választása érdekében a II. tizedben Kovács Jánosféle iskola helyiségben új év első napján d. u. 2 órakor értekezlet fog tartatni, melyre a II. tizedbeli választókat ezennel tisztelettel meghívom

Szentes, 1882. dec. 29.

Sima Ferenc.

Meghívás.

A helybeli „kaszino egyelet“ 1883. január 7-én, d. u. 5 órakor saját helyiségében évi rendes tisztújító közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton is tisztelettel meghívja

raz elnökség.

Meghívás.

A „szentesi keresolyázó és esolnakázó egyelet“ tagjait 1883. évi január hó 7-én d. u. 2 órakor, a rom. cath. egyház központi iskolájának 2-dik sz. tantermében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel van szerencsém meghívni.

Tárgysorozat:

1. Választmányi jelentés az 1882. évi működésről.
2. Az 1882. évi számadás felülvizsgálása.
3. Állandó csarnok építtetése, esetleg kölcsön felvétele iránt választmányi előterjesztés.
4. A választmány megalakítása.
5. Önálló indítványok.

Szentes, 1882. december 26.

Aradi Kálmán,
elnök.

Helyi és vegyes hírek.

— Beldog új évet kívánnak lapunk tisztelt olvasóinak.

Lapunk zártakor, a k' esti örökben vettük a hírt, hogy a szentesi ref. egyház községi több tekintélyes tagjából a szentesi ref. egyház tanácsa tisztelettel értekezlet, a jövő választásra figyelmük felhívására egy hangu alkalmassággal Balogh János polgármestert költö ki. Ba-

Nem, soha nem hallottam, most hallom először, s lelkekre nézve megváltás ez tudat.

Haragos Bálint nem törődött vele, hogy mit beszél, az ő lelke el volt foglalva napa esetével.

— Beláthatja ön folytatá a prócátor, hogy ezen ügyben én napamat nem védelmezhetem; mert most is oly dühös vagyok, hogy botolni szeretnék minden utamban álló embert. — El elfogadja ön ugy-e a part? Védeni fogja napamat? Remélem, hogy mikor egy család becsületének megmentéséről van szó: ön nem fog vissza emlékezni arra a szüreti esetre. — Annak is az a gazember Trantmansdorfer volt az oka. Dühös voltam érte, elhíhet. És folytatá tovább, minden összefüggés nélkül Haragos ur; de mint már meg Fekete Ferenc nem tudta s nem törődött vele, hogy a princípális mit beszél. Az ifju ismét azon paradicsomban érzé magát, honnan már azt hitte, hogy örökre száműzetett. — Tehát neki nem testvére Ida. Mily kéjjel mily véghetetlen boldogsággal tölté a gondolat a ifju lelkét.

— Ugy-e édes barátom védeni fogja napamat?

Fekete Ferencet egy édes álomból ébraztette föl Haragos Bálint a kérdéssel.

— Nem csak védem, de meg is védem őt, mondá az ifju.

Néhány nap mulva már a lapok is irkáltak egy érdekes bünperről, melynek tárgya le volt írva; de Réceyné neve el volt hallgatva, de Réceyné neve el volt hallgatva. Fekete Ferenc járta sorba a lapszerkesztőket s kérte meg őket, hogy a magas rangu uri hölgy nevét annyival is inkább kiméljék meg;

TÁRCA.

A TITKOS JEGY.

— Beszély. —

írta: S. F.

Fekete Ferkó máskor sietett írni imádottjának; most a legnagyobb lelki gyötrelmek között ment tőle nap nap után, anélkül, hogy válaszolt volna a barones levelére. — Nem írok neki, soha sem fogom többé e nőt látni, mondá az ifju: nekünk nem szabad többé találkozni.

Néhány nap mulva ez eset után Haragos Bálint köszöntött be az ifju ügyvédhez. A princípális soha nem volt az ifjunál, így annak látogatása igen meglepte az ügyvédet.

— Tudja-e barátom, hogy miért jövek önhöz? kérdé igen komoly arccal Haragos ur.

— Nem is selytem.

Családomnak egy ügyes prócátorra van szüksége s önt szemeltem ki.

Az ifju nem volt képes elgondolni, hogy miféle ügye lehetne Haragos Bálintnak hogy ő — a hirneves prócátor még máshoz folyamodjék.

— Napamat egy gyalázatos bünperbe keverték, folytatá indulatosan, sőt haragos, emelt hangon Haragos Bálint.

Fekete Ferenc most már tudok mindent.

Én azt selytem, hogy ez a gyalázatos eset Frantmansdorfer tábornok agyában született, s mert sógorom ment hozzá nőül, most ez az ember bosszúból pelengérezzi; de ha megtudom, hogy e gyalázatos támadás csakugyan tőle van, meg fogom ölni azt az embert. Haragos Bálint szeméi villámokat szortak. Még ilyenek nem látta őt az ifju, ki addig míg az ügyvéd beszélt egész lelki kinnal gondolkozott a rejtélyes és ránczva megsemmisítő historiára; mind amellet egy tett Haragos Bálint előtt, mintha semmit sem tudna a szóban levő dolgról.

— Tudja ön — folytatá a princípális — hogy mivel van napam vádolva.

Fekete oly arccal nézett az idősebb ügyvédre, mintha azt mondaná, hogy nem tudja.

— Ily gázságot még gondolni sem lehet. Br Récey Kálmánnal azzal van vádolva, hogy egy törvénytelen gyermekét meggyilkolt. — Soha nem volt napamnak gyermeke!

— Hát a princípális ur neje? szól egyszer önkénytelenül az ifju s a még otthon levő baronesz.

— Ezek nem gyermekei Réceynének, ő ezeknek csak mostoha anyjuk. Ezek Récey Kálmánnak első feleségétől származtak.

Mintha egy borzasztó álom, ön sulya alól szabadult volna fel az ifju lelke. Mozogni érezte lábai alatt a földet, részegként tántorgott a folyton beszélő Haragos Bálinthoz. — Mit mond ön kérdé az ifju, hogy a báróné és baronesz csak mostoha gyermekei a Bárónének?

— Hiszen ön ezt jól tudja. Többször hallotta tölem.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi minster urnak 1882. évi december 3-án 24176. sz. a. kiadott rendeletével, a lovak, kocsik és szekereknek összeírása az 1883-ik évre elrendeltetvén. annak Szentés városában leendő fogantatására, határidőül — az 1883-ik évi január hó 7-ik napjától — ugyanazon hó 31-ik napjáig terjedő záros határidő tűzött ki.

Ennek folytán felhivattak Szentés város bel- és külterületén lévő összes ló-, kocsik- és szekér-tulajdonosok, hogy lovaik, kocsiaik és szekereik összeírására végett a jelzett időben, délelőtt és délután, mindenkor a hivatalos órák alatt, alólírott hivatalos helyiségében mulhatlanul megjelenjenek, — mert a határidő eltelte utáni jelentkezések figyelembe vétetni nem fognak, s ellenők a törvény által előirt pénzbüntetéseket a legszigorubbán alkalmaztatni fognak.

Szentés, 1882. december hó 24-én.

Polgármesteri megbízásból:

Szakál Mihály,
jegyző.

Hirdetés.

DOBRAJ SÁNDOR

vegyes kereskedésében

Szentésen

nagyválasztékban kapható kiváló szép

KARÁCSONYI, UJ ÉVI

TOMBOLA-TÁRGYAK

egészen új, meglepő

gyermek-játékok

a legolesobb szabott ár mellett.

Hirdetés.

Ehrlich József III. t. 184. számú házánál 1 két utcai s 1 udvari szobából álló lakás konyhával, éleskamrával, pincével 1883-ik évi sz. György naptól kiadó.

Hirdetés.

A Sajtós-féle emeletes házban az eddig Jakó Mihály által birt. üzlethelyiség és lakás 1883. évi sz. György naptól kezdve kiadó. Bővebb értesítést nyerhetni Ehrlich Józsefnél III. t. 184 sz. a.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy nálam legkitünőbb

ó és új hegyi borok

literenként, ugyszintén akó, fél és negyed akóval, legjutányosabb áron kaphatók.

Továbbá mindennemű pálinka nagyban és kicsinyben, valamint saját főzésű idei

legjobb törköly-pálinka.

Neustädtl Mór.

Vásárhelyi utcában.

NYILVANOS

köszönetirat és gyógyértésítés

1882. évi augusztushó 27-ől

egy anyától, ki közli, hogy családja örömet, mert leánya, ki irtóztató félelemre adott okot, a Hoff János-féle malátakonzervot, a malátakonzervot egészségi sör és koncentrált malátakonzervattól egészséges lett.

A legüzből európai fejedelem és kir. udvari szállítójának, Hoff János urnak, és kir. tan., a és kir. aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának, Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Egyetlen leányom, ki már 5 év óta heves köhögésben és mellfájásban szenved, a legborzasztóbb félelemre adott okot, midőn önnök egy hirdetésére lettem figyelmettetve s az ön jeles malátasöréből magamnak egy próbaküldeményt hozattam.

Ezen időtől fogva, azaz januártól július elejéig leányom a malátasört és koncentrált malátakonzervot használja s oly jelentékenyen javul, hogy immár teljesen fölépültnek nyilatkozhatom ki. Mi mindnyájan gyermekünk élete megmentőjének tekintjük önt s örök hálaera érezzük magunkat kötelezve.

Neumarkt, 1881. aug. 21. Tisztelettel

Ichi H., birtokosné Neumarktban, Stiriában.

Magas elismerő-nyilatkozatok.

Az igazságügyminiszter ur ő excellenciája nyilatkozata Koppenhágából a Hoff-féle malátakonzervot egészségi sör felől.

„E szép italt mindig sikerrel használom Koppenhága. Buning, igazságügyér.

Szentésen kapható Glaser Adolf gyógyszerárban.

Hirdetés.

A kurcaparton I. t. 9. szám alatt Buzás János féle háznál két padolt szoba utcára nyitott ajtóval és tűzrevalós kamrával több évekre haszonbérbe adandó. Értekezni lehet II. t. 11. szám alatt.

Hirdetés.

A helybeli, bor és húsfogyasztási adó-bezedési joga 1883. évi jan. 1-jétől reám ruházattatik át, mely alkalommal tudomására hozatik a helybeli adózó feleknek, hogy az átadó, illetőleg az átvevő bizottság bezárólag jövő évi januárhó 4-ig fogja az átadó, illetőleg az átvevői jegyzőkönyvet azon célból nyitva tartani, hogy azon felek, a kiknek adózott, vagy adózatlan bor avagy hús-készletük van, az ilyen készletek mennyiségét bejelenthessék annál is inkább, mivel későbbi jelentések tekintetbe nem vétetnek és a talált készlet, mint adózatlan és bejelentetlen tárgynak fog tekintetni

A bejelentések a fogsasztási adóhivatalban (Kohn Mór III. t. 10. sz. alatti házában) eszköz-lendők. **A bor és húsfogyasztási adóberlő.**

Mária-celli

gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer

a gyomor minden bántalmi ellen,

és fölül mulhatlan az étvágyhiány, gyomor-gyengeség, rossz zagu lehet, szelek, savanyu felbűfögés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, huygókép-ződés, tulságos nyálka-képződés, sargaság, undor és hanyas, fofajás (ha az a gyomorból ered) gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége etel és ital által giliszta, jep ésmajbetegecség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üveg ára használati utasítással 35 kr.

Kapható Szentésen VÁRADY LAJOS ur gyógyszerárban, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésében. — Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

BRADY FÁBÓLY,

„Orangyalhoz“ címzett gyógyszerárban 18—Kremzierben, Morvaországban

Karácsonyi és újévi ajándék!

Alólírottak van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönséggel és mindenféle a varróságban való iparosokkal u. m. szabó, cipész, szijgyártó stb. tudatni, hogy helyben,

GROSZMANN ADOLF urnál

volt Marozsi-féle ház, az ev. templom átellenében levő, valódi amerikai varrógép-raktáramat egész ujonan rendeztem be, ennél fogva a valódi

Hove, Anger, Singer, Cylinder, Wheeler & Wilson varrógépeket,

utóbbiak görbe és egyenes tűvel, valamint kézi varrógépeket és az ezekhez tartozó felszerelvényeket és tűket, az eredeti gyári árban, jótállás és részletfizetések mellett egyedül nálam kaphatni

A Wheeler és Wilson társulat egy újabb taj varrógépeket „egyenes tűvel“ bocsátott áruba, melyek a párisi világkiállításon 1878. a száz nagy díj „Grand prix“ egyikével lettek kitüntetve, családok és iparosok számára igen célszerű.

Továbbá bátor vagyok a t. közönséget arra figyelmeztetni, hogy fiókraktáramban csakis új és még eddig használatban nem volt varrógépeket tartok, e szerint használatra sem adatnak ki.

Bátor vagyok ezen hirdetésemet a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, melyek után vagyok alázattal

Otto Hoffmann

Ohm C. O. utóda, m. k. udvari varrógép-szállító Budapestről

Varrógépek egyes részei, olaj, tű, cérna stb.